

Unge med bosnisk oprindelse klarer sig godt i Danmark

Unge bosniske krigsflygtninge og efterkommere af bosniske krigsflygtninge er i højere grad end deres jævnaldrende i gang med en uddannelse. Både mændene og kvinderne klarer sig godt.

Unge bosniske kvinder har dog i højere grad end mændene taget mindst en ungdomsuddannelse, og hver anden blandt de 20-24-årige kvinder er i gang med en videregående uddannelse.

Krigen i det tidligere Jugoslavien medførte, at mange asylansøgere rejste fra det tidligere Jugoslavien til Danmark i perioden 1992-96. Langt størstedelen kom fra Bosnien-Hercegovina.

Denne artikel ser på, hvordan de unge bosniske krigsflygtninge og efterkommere af bosniske krigsflygtninge i alderen 18-24 år klarer sig i Danmark, ikke mindst i forhold til uddannelse. Artiklen belyser de unge bosniere i forhold til personer med dansk oprindelse samt indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse. Kun indvandrere, der har opholdt sig i Danmark i mindst 15 år, indgår i analysens tal og figurer. Analysen sammenligner dermed de unge bosniske krigsflygtninge med indvandrere, der også har boet her i en længere årrække.

Blandt både de 18-19-årige og de 20-24-årige er andelen af personer under uddannelse lidt højere blandt bosnierne end blandt personer med dansk oprindelse og væsentlig højere end blandt den samlede gruppe af personer med ikke-vestlig oprindelse.

Begge køn blandt bosnierne klarer sig godt. Flere kvinder end mænd har dog gennemført en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse, og ikke mindre end 51 pct. blandt de 20-24-årige kvinder er i gang med en videregående uddannelse. Det tilsvarende tal blandt de unge kvinder med dansk oprindelse er 42 pct.

Samtidig står de unge bosniske krigsflygtninge og efterkommere af bosniske krigsflygtninge sjældent helt uden arbejde eller igangværende uddannelse.

De ældre grupper med bosnisk oprindelse klarer sig langt fra lige så godt i Danmark (se faktaboks 2).

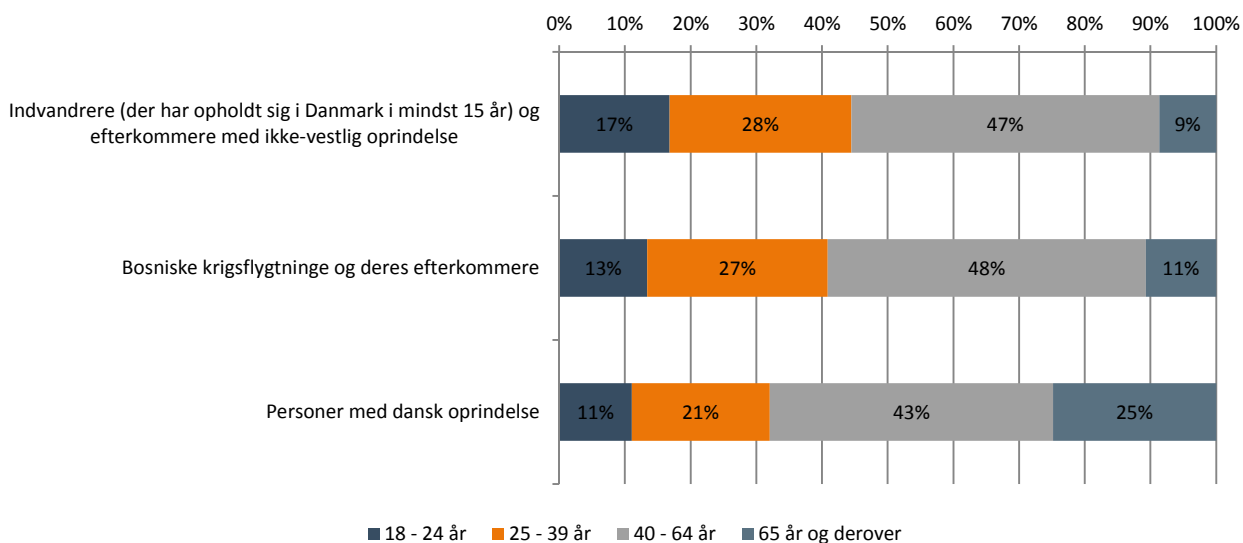
Artiklen bygger på Ankestyrelsens undersøgelse: "Bosniske krigsflygtninge fra medio 90'erne: Fakta om integration, 2014".

Bosniere i Danmark

Den 1. januar 2014 boede der i Danmark 17.829 personer i alderen 18 år og derover med oprindelse i Bosnien-Hercegovina som afgrænset i denne analyse (se faktaboks 1). Blandt dem er 88 pct. bosniske krigsflygtninge, mens 12 pct. er efterkommere af bosniske krigsflygtninge. 11 pct. (2.109 personer) af bosnierne i Danmark er mellem 18 og 24 år.

Sammenlignet med andre grupper med ikke-vestlig oprindelse er flere med bosnisk oprindelse 65 år eller derover, og færre er 18-24 år (fig. 1).

Figur 1: Aldersgrupper fordelt på oprindelse, pr. 1. januar 2014, pct.

Kilde: Ankestyrelsens udlændingedatabase, IMBEF13, og egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Faktaboks 1. Analysens målgruppe

Analysens målgruppe er udvalgt på baggrund af Danmarks Statistiks befolkningsregister, som modtager oplysninger om bl.a. ind- og udvandring fra det Centrale Person Register (CPR).

Personer, som opfylder følgende forudsætninger, er inkluderet i analysen:

- Har oprindelse i Bosnien-Hercegovina.
- Boede i Danmark pr. 1. januar 2014.
- Er fyldt 18 år inden 1. januar 2014.
- Er enten indvandret til Danmark i perioden 1992-1997 eller født i Danmark i 1992 og derefter.

Som sammenligningsgrundlag benyttes i analysen:

- Personer med dansk oprindelse i alderen 18 år og derover
- Den samlede gruppe af indvandrere (der har opholdt sig i Danmark i mindst 15 år) og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse i alderen 18 år eller derover.

Indvandrer- og efterkommergruppen er dermed sammenlignelig med de bosniske krigsflygtninge og deres efterkommere. Bosniske krigsflygtninge og deres efterkommere indgår altså også i denne gruppe.

Langt de fleste uddanner sig

En stor del af de unge bosniske krigsflygtninge og efterkommere af bosniske krigsflygtninge er under uddannelse. Blandt både de 18-19-årige og de 20-24-årige er andelen af personer under uddannelse højere

blandt bosnierne end blandt personer med dansk oprindelse i samme aldersgruppe. Særligt mange med bosnisk oprindelse er i gang med en videregående uddannelse.

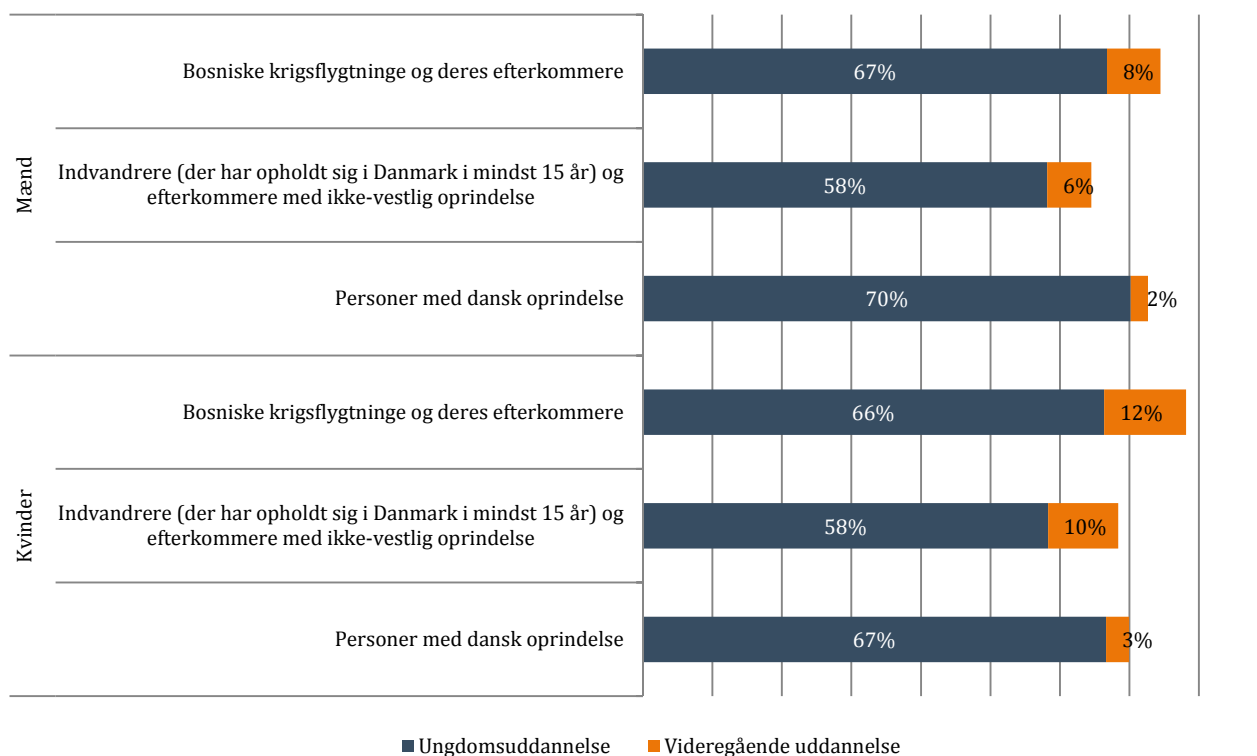
Figur 2 viser, at mange af de 18-19-årige med bosniske oprindelse er i gang med en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse. Andelen er højere end for den tilsvarende gruppe med dansk eller ikke-vestlig oprindelse.

Særligt de bosniske kvinder klarer sig godt. Blandt de 18-19-årige bosniske kvinder er 78 pct. under uddannelse – 10 procentpoint flere end blandt den samlede gruppe af kvinder med ikke-vestlig oprindelse og 8 procentpoint flere end for kvinder med dansk oprindelse.

Blandt de 18-19-årige bosniske mænd er 74 pct. (afrundet) i gang med en uddannelse. Det er ligeledes 10 procentpoint flere end den samlede gruppe af mænd med ikke-vestlig oprindelse og 2 procentpoint flere end den tilsvarende gruppe af mænd med dansk oprindelse.

Det er værd at bemærke, at andelen af de 18-19-årige bosniske mænd, som er under uddannelse, ikke blot er højere i forhold til andre grupper af mænd. Andelen overstiger også kvinder med dansk eller ikke-vestlig oprindelse. Uanset oprindelse er kvinder dog hyppigst under uddannelse.

Figur 2: 18-19-årige, som er i gang med en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, fordelt på oprindelse og køn, skoleåret 2012/2013, pct.

Kilde: Ankestyrelsens udlændingedatabase, IMUDD32 og egne beregninger på baggrund af data i Danmarks Statistik.

Note 1: Ungdomsuddannelse omfatter almen gymnasial, erhvervsgymnasial og erhvervsfaglig uddannelse.

Note 2: Videregående uddannelse omfatter kort, mellem- og lang videregående uddannelse samt bacheloruddannelse.

Figur 3 viser, at også en større andel af de 20-24-årige bosniske krigsflygtninge og efterkommere er i uddannelse, når man sammenligner med personer med dansk oprindelse og ikke-vestlig oprindelse generelt.

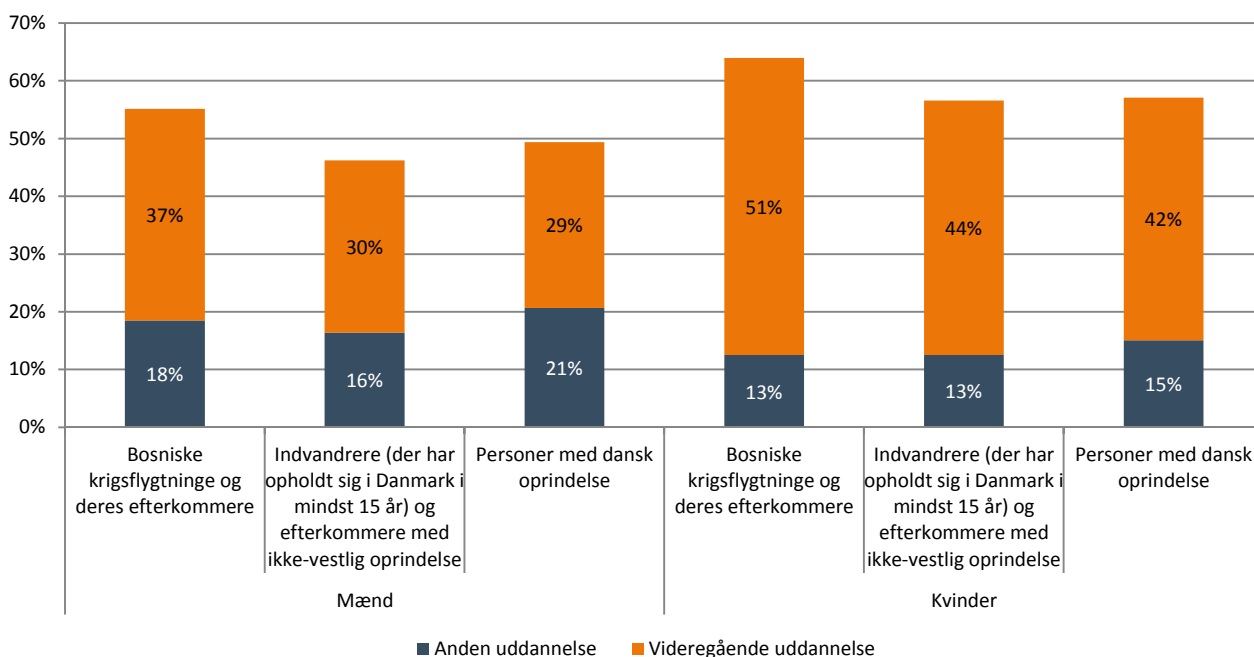
64 pct. af de bosniske kvinder er under uddannelse. Det er 7 procentpoint højere end både andelen af kvinder med dansk oprindelse og andelen af kvinder med ikke-vestlig oprindelse generelt.

Andelen af 20-24-årige bosniske mænd under uddannelse (55 pct.) er også højere end blandt de to andre grupper.

Det er værd at bemærke, at hver anden bosnisk kvinde i alderen 20-24 år er i gang med en videregående uddannelse. Andelen er markant højere end blandt de øvrige befolkningsgrupper.

Også mange bosniske mænd læser på en videregående uddannelse. Andelen udgør 37 pct. og er 8 procentpoint højere end for mænd med dansk oprindelse.

Figur 3. 20-24-årige, som er i gang med en videregående uddannelse eller en anden uddannelse, fordelt på oprindelse og køn, skoleåret 2012/2013, pct.

Kilde: Ankestyrelsens udlændingedatabase, IMUDD32 og egne beregninger på baggrund af data i Danmarks Statistik.

Note 1: Videregående uddannelse omfatter kort, mellemlang og lang videregående uddannelse samt bacheloruddannelse.

Note 2: Anden uddannelse omfatter grundskole, almengymnasial, erhvervsgymnasial og erhvervsfaglig uddannelse.

Særligt kvinderne gennemfører mindst en ungdomsuddannelse

Mange med unge med bosnisk oprindelse har også gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

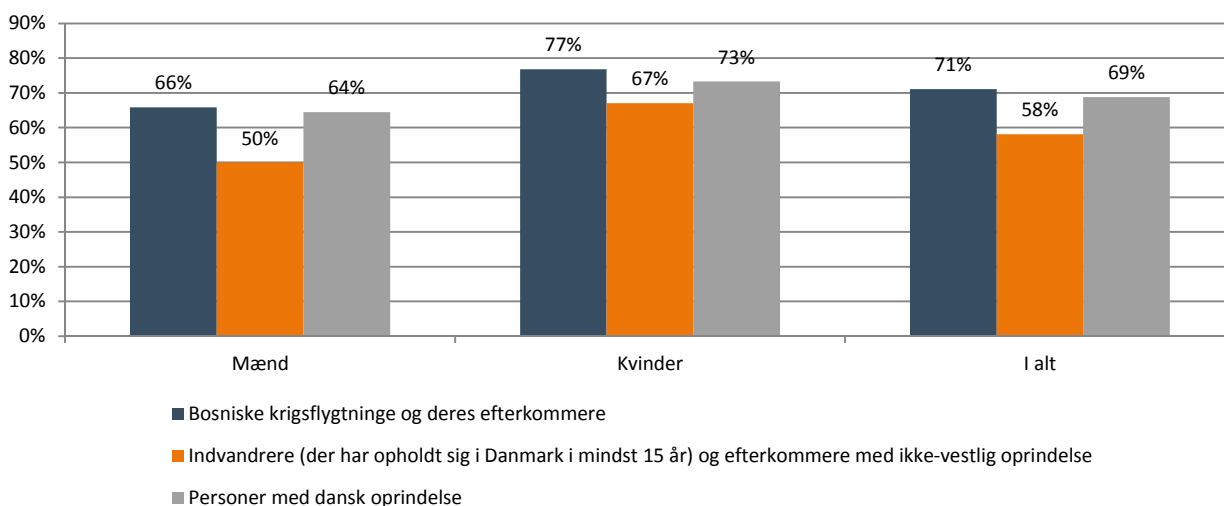
Ser man på de 20-24-årige bosniske krigsflygtninge og efterkommere af bosniske krigsflygtninge har 71 pct. gennemført mindst en ungdomsuddannelse (fig. 4). Den tilsvarende andel for personer med dansk

oprindelse er 69 pct., mens andelen er 58 pct. for den samlede gruppe af personer med ikke-vestlig oprindelse.

Både mænd og kvinder med bosnisk oprindelse gennemfører i høj grad mindst en ungdomsuddannelse. 3-4 procentpoint flere 20-24-årige bosniske kvinder har fået en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse i forhold til kvinder med dansk oprindelse, og 10 procentpoint flere bosniske kvinder har fået mindst en ungdomsuddannelse i forhold den samlede gruppe af 20-24-årige kvinder med ikke-vestlig oprindelse.

Blandt mænd har hele 16 procentpoint flere med bosnisk oprindelse gennemført mindst en ungdomsuddannelse i forhold til mænd med ikke-vestlig oprindelse. Lidt flere mænd med bosnisk oprindelse har også fået en ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse sammenlignet med mænd med dansk oprindelse.

Figur 4. 20-24-årige, som har gennemført mindst en ungdomsuddannelse, fordelt på oprindelse og køn, 2013, pct.

Kilde: Ankestyrelsens udlændingedatabase, IMUDD31X og egne beregninger på baggrund af data i Danmarks Statistik.

Note: Mindst en ungdomsuddannelse omfatter almen gymnasial, erhvervsgymnasial og erhvervsfaglig uddannelse, kort, mellemlang og lang videregående uddannelse samt bacheloruddannelse.

Note: Personer med udenlandsk uddannelse er beregnet som "Ingen uddannelse/uoplyst".

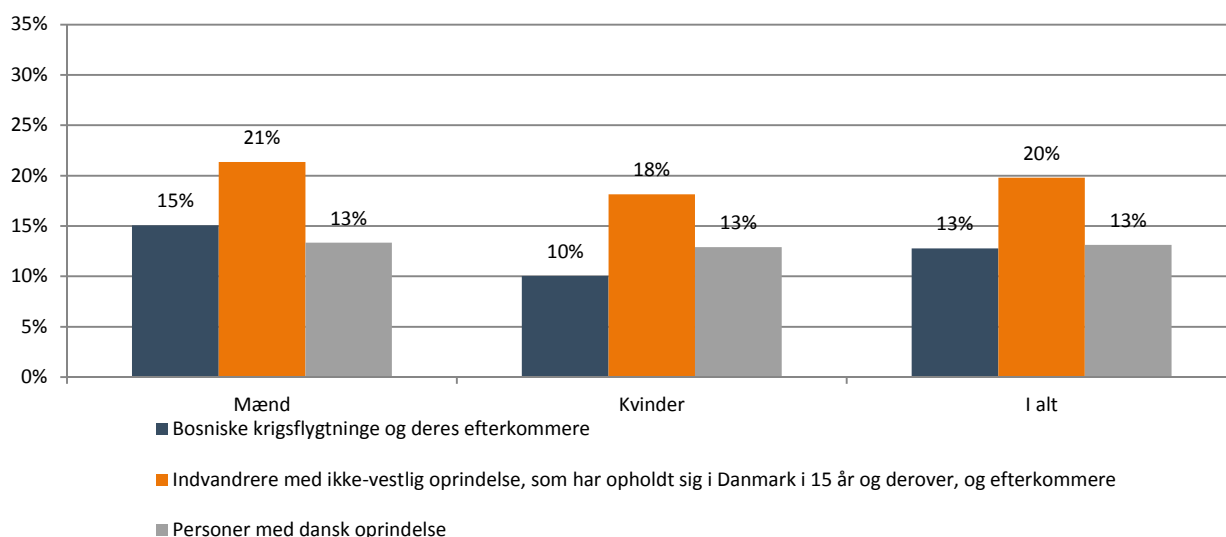
Få står helt uden arbejde og uddannelse

Figur 5 viser, at de 18-19-årige bosniske krigsflygtninge og efterkommere af bosniske krigsflygtninge sjældent er uden arbejde eller ikke i gang med en uddannelse.

15 pct. af mændene og 10 pct. af kvinderne med oprindelse i Bosnien-Hercegovina er hverken i beskæftigelse eller i gang med en uddannelse. Tallene er markant højere for indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse generelt.

Andelen for både mænd og kvinder med dansk oprindelse er 13 pct. og er dermed lavere end for de øvrige grupper med undtagelse af bosniske kvinder. Kvinder med bosnisk oprindelse i alderen 18-19 år er altså den gruppe, der oftest er i beskæftigelse eller under uddannelse.

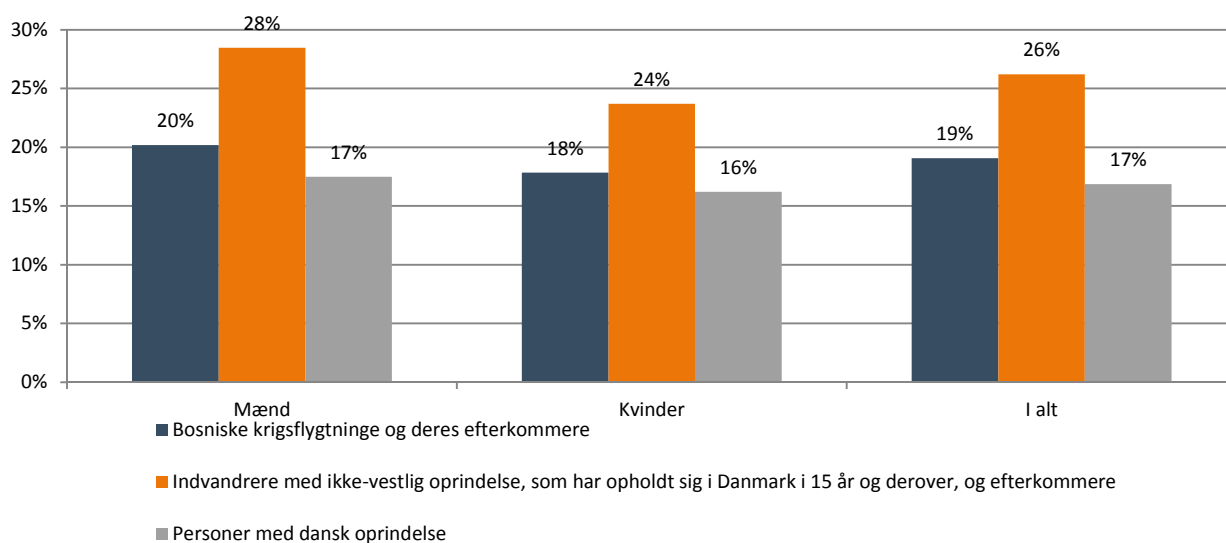
Figur 5: 18-19-årige, der hverken er i beskæftigelse eller uddannelse, fordelt oprindelse og køn, pr. 1. januar 2013, pct.

Kilde: Ankestyrelsens udlændingedatabase, IMUDD13 og egne beregninger på baggrund af data i Danmarks Statistik.

Figur 6 viser andelen af de 20-24-årige, der hverken er i beskæftigelse eller i gang med en uddannelse. Igen minder tallene for de bosniske krigsflygtninge i højere grad om unge med dansk oprindelse og i mindre grad om den samlede gruppe af indvandrere og efterkommere.

Figur 6: 20-24-årige, der hverken er i beskæftigelse eller uddannelse, fordelt oprindelse og køn, pr. 1. januar 2013, pct.

Kilde: Ankestyrelsens udlændingedatabase, IMUDD13 og egne beregninger på baggrund af data i Danmarks Statistik.

Faktaboks 2. De ældre grupper med bosnisk oprindelse klarer sig ikke lige så godt

Blandt de 25-39 årige er billedet lidt anderledes. Personer med dansk oprindelse har i højere grad end de bosniske krigsflygtninge gennemført en videregående uddannelse. Andelen af bosniske krigsflygtninge, der har gennemført en videregående uddannelse, er dog stadig markant højere end for den tilsvarende gruppe af ikke-vestlige indvandrere, som har opholdt sig i Danmark i 15 år eller derover.

En stor gruppe (60 pct.) af bosniere i alderen 40-64 år står uden for arbejdsstyrken. Det er højere end andelen af både den samlede gruppe indvandrere med ikke-vestlig oprindelse, som har boet i Danmark i mindst 15 år, og personer med dansk oprindelse.

De kvindelige bosniske krigsflygtninge i alderen 60-64 år har en meget lav beskæftigelsesfrekvens på 7 pct., og bosniske mænd i samme aldersgruppe har en beskæftigelsesfrekvens på 16 pct. Dette er væsentligt lavere end beskæftigelsesfrekvensen for kvinder (20 pct.) og mænd (31 pct.) blandt indvandrere med ikke-vestlig oprindelse og samme alder, som har opholdt sig i Danmark i 15 år eller derover.

Læs mere i Ankestyrelsens undersøgelse:

”Bosniske krigsflygtninge fra medio 90’erne: Fakta om integration, 2014”